Dosarul nr. 21r-1931/24 Judecătoria Anenii Noi (sediul *****)
1-24107822-02-1-21r-10122024 Judecător : Bogdan Alexandru

D E C I Z I E

18 noiembrie 2025 mun. Chişinău

Colegiul penal al Curţii de Apel Centru, în componenţă:
Președintele ședinței de judecată, judecător Cecan Silvia
Judecătorii Schibin Vladislav şi Băbălău Denis

a judecat, în lipsa participanților la proces, în ordine de recurs, recursul avocatului Costin Serghei, în interesele condamnatului Puia Sergiu declarat împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi (sediul *****) nr.21ji-273/2024 din 21 noiembrie 2024, privind plângerea condamnatului Puia Sergiu împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

Termenul de examinare a cauzei:
Prima instanță: 25.09.2024 – 21.11.2024 ;
Instanța de recurs: 10.12.2024 – 18.11.2025.
Procedura de citare a părților a fost legal executată.

Asupra recursului, în baza materialelor din dosar şi a argumentelor prezentate în ședința de judecată, Colegiul penal, -

A C O N S T A T A T:

1. La 25.09.2024, condamnatul Puia Sergiu s-a adresat instanței de judecată cu plângere împotriva administrației Penitenciarului nr.13 – Chișinău referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale.
2. Potrivit plângerii, petiționarul Puia Sergiu a indicat că, a fost deținut în condiții inumane în Penitenciarul nr.13 – Chișinău în perioada anilor 2018-2020.

3. Prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi (sediul *****) nr.21ji-273/2024 din 21 noiembrie 2024, s-a respins plângerea condamnatului Puia Sergiu împotriva administrației Penitenciarului nr.13 – Chișinău, referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței Curții Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului, garantate de art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, ca fiind repetată.

4. Nefiind de acord cu încheierea primei instanțe, avocatul Costin Serghei, în interesele condamnatului Puia Sergiu a înaintat cerere de recurs, prin care a solicitat admiterea cererii de recurs, casarea încheierii Judecătoriei Anenii Noi (sediul *****) din 21.11.2024, rejudecarea cauzei cu adoptarea unei noi hotărâri prin care să fie admisă integral plângerea condamnatului Puia Sergiu împotriva administrației Penitenciarului nr. 13 – Chișinău referitoare la condițiile de detenție care, conform jurisprudenței CEDO afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului garantate de art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale cu reducerea termenului de pedeapsă în conformitate cu legislația în vigoare

5. În susținerea poziției sale invocă faptul că, la examinarea plângerii sale privitor la condițiile de detenție din Penitenciarul nr. 13 – Chișinău, el nu a participat.

6. Consideră că judecătorul de instrucție urma să examineze în fond plângerea depusă de condamnat.

7. Conform art.447 alin. (1)-(3) din Codul de procedură penală, *recursul se judecă în termen rezonabil, fără prezenţa părţilor la proces. Instanţa de recurs fixează data examinării şi dispune să se comunice părţilor la proces despre aceasta, cu acordarea dreptului depunerii referinţei.*

8. Administrația penitenciară, avocatul și condamnatul au fost înștiințați legal despre data examinării recursului și despre faptul că sunt în drept să depună prin intermediul Secției monitorizare și relații publice a Curții de Apel Centru, referințe, completări la cererea de recurs, sau alte cereri/demersuri, însă acestea trebuie să parvină la instanța de recurs, cu cel puțin 1 (una) zile înainte de data ședinței de judecată.

9. Astfel, ținând cont de faptul că participanții la proces au fost înștiințați despre data examinării recursului și depunerii referinței fiind astfel întreprinse toate măsurile necesare în vederea respectării prevederilor art.319 din Codul de procedură penală privind citarea participanților la proces, instanța conform art.447 alin.(1) din Codul de procedură penală a dispus examinarea cauzei fără prezența părților la proces.

10. *Analizând şi apreciind motivele invocate în recurs, în cumul cu materialele cauzei penale şi prevederile legale pertinente, Colegiul penal conchide că, recursul declarat este nefondat şi pasibil de a fi respins, din următoarele considerente.*

11. Conform art. 437 alin.(1), pct. 4) din Codul de procedură penală, *pot fi atacate cu recurs alte hotărâri penale pentru care legea prevede această cale de atac.*

12. Potrivit art. 448 alin.(1) Codul de procedură penală, *judecînd recursul,*

instanţa verifică legalitatea şi temeinicia hotărîrii atacate pe baza materialului din dosarul cauzei şi a oricăror documente noi prezentate în instanţa de recurs. Instanţa de recurs este obligată să se pronunţe asupra tuturor motivelor invocate în recurs.

13. În conformitate art.449 din Codul de procedură penală, *judecînd recursul, instanţa adoptă una din următoarele decizii: 1)* ***respinge recursul, menţinînd hotărîrea atacată, dacă: a) recursul este nefondat;*** *b) recursul este depus peste termen; c) recursul este inadmisibil; 2) admite recursul, casînd hotărîrea, parţial sau integral, şi ia una din următoarele soluţii: a) dispune achitarea persoanei sau încetarea procesului penal în cazurile prevăzute de prezentul cod; b) rejudecă cauza cu adoptarea unei noi hotărâri, dacă prin aceasta nu se agravează situaţia inculpatului; c) dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond dacă este necesară administrarea de probe suplimentare; d) dispune rejudecarea cauzei de către instanţa de fond în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanţa de recurs. Adoptarea deciziei şi întocmirea acesteia se efectuează în conformitate cu prevederile art.417 şi 418, care se aplică în mod corespunzător. Trimiterea la rejudecare a cauzei poate fi dispusă o singură dată. În cazul în care după rejudecarea cauzei eroarea judiciară nu a fost corectată de instanţa de fond, instanţa de recurs înlătură omisiunile la judecarea recursului.*

14. Conform art.469 din Codul de procedură penală, *la executarea pedepsei, instanţa de judecată soluţionează chestiunile cu privire la schimbările în executarea unor hotărîri, şi anume: 1) liberarea condiţionată de pedeapsă înainte de termen (art.91 din Codul penal); 2) înlocuirea părţii neexecutate din pedeapsă cu o pedeapsă mai blîndă (art.92 din Codul penal); 3) liberarea de la executarea pedepsei penale a persoanelor grav bolnave (art.95 din Codul penal); 4) amînarea executării pedepsei pentru femeile gravide şi persoanele care au copii în vîrstă de pînă la 8 ani (art.96 din Codul penal), anularea amînării executării pedepsei de către acestea, liberarea lor de pedeapsă, înlocuirea pedepsei sau trimiterea pentru executare a pedepsei neexecutate; 5) reabilitarea judecătorească (art.112 din Codul penal); 6) schimbarea categoriei penitenciarului (art.72 din Codul penal); 7) înlocuirea amenzii cu muncă neremunerată în folosul comunităţii sau închisoare (art.64 din Codul penal); 8) înlocuirea muncii neremunerate în folosul comunităţii cu închisoare (art.67 din Codul penal); 9) anularea condamnării cu suspendarea condiţionată a executării pedepsei sau, după caz, a liberării condiţionate de pedeapsă înainte de termen, cu trimiterea condamnatei pentru executarea pedepsei neexecutate (art.90 şi 91 din Codul penal); 10) căutarea persoanelor condamnate care se ascund de organele care pun în executare pedeapsa; 11) executarea sentinţei în cazul existenţei altor hotărîri neexecutate, dacă aceasta nu a fost soluţionată la adoptarea ultimei hotărîri; 12) computarea arestării preventive sau a arestării la domiciliu, dacă aceasta nu a fost soluţionată la adoptarea hotărîrii de condamnare; 13) prelungirea, schimbarea sau încetarea aplicării măsurii de constrîngere cu caracter medical alienaţilor (art.10^1 din Codul penal); 13^1) internarea forţată într-o instituţie ftiziopneumologică (art.96^1*

din Codul penal); 14) liberarea de pedeapsă sau uşurarea pedepsei în temeiul adoptării unei legi care are efect retroactiv ori ameliorarea, în alt mod, a situaţiei (art.10 şi 10[1] din Codul penal), precum şi excluderii din hotărîrea de condamnare a unor capete de acuzare dacă persoana condamnată a fost extrădată; 15) liberarea de pedeapsă în temeiul actului amnistiei sau stingerea executării pedepsei (art.295 din Codul de executare); 16) liberarea de executare a pedepsei în legătură cu expirarea termenelor de prescripţie ale executării sentinţei de condamnare (art.97 din Codul penal); 17) explicarea suspiciunilor sau neclarităţilor care apar la punerea în executare a pedepselor; ***17[1]) constatarea condiţiilor de detenţie a condamnaţilor;*** *18) alte chestiuni prevăzute de lege care apar în procesul executării pedepselor de către condamnaţi.*

15. Verificând legalitatea și temeinicia încheierii primei instanțe, Colegiul penal conchide că, judecătorul fondului întemeiat și justificat a declarat inadmisibilitatea plângerii condamnatului ***** împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condițiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului garantate de art. 3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale.

16. Totodată, reieșind din materialele dosarului, Colegiul penal constată că, prin sentința Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 25 februarie 2019, Puia Sergiu a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 320[1] și art. 349 alin. (1[1]), cu aplicarea 84 alin. (1) din Codul penal, la 1 an și 6 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip semiînchis.

17. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 28 mai 2019, a fost respins apelul apărării împotriva sentinței Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 25 februarie 2019, și menținută această sentință fără modificări.

18. Prin sentința Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 11 septembrie 2019, Puia Sergiu a fost recunoscut vinovat și condamnat pentru comiterea infracțiunii prevăzute la art. 42 alin. (2), 145 alin. (2) lit. e), i), j) din Codul penal, cu aplicarea art. 70 alin. (3[1]) din Codul penal, la 13 ani și 4 luni închisoare, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip închis.

19. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 06 iulie 2021, a fost respins apelul apărării împotriva sentinței Judecătoriei Strășeni (sediul Central) din 11 septembrie 2019 ca nefondat, și menținută această sentință fără modificări.

20. Concomitent, prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 04 decembrie 2023, a fost respinsă plângerea lui Puia Sergiu împotriva administrației Penitenciarului nr.13 – Chișinău referitoare la condițiile de detenție, ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

21. Colegiul penal reține că, condamnatul Puia Sergiu în plângerea sa a solicitat constatarea condițiilor de detenție precare din Penitenciarul nr. 13 – Chișinău, și

astfel, potrivit raportului anexat la materialele cauzei, condamnatul Puia Sergiu s-a deținut în Penitenciarul nr.13 – Chișinău în perioada 21.12.2018 - 19.11.2020.

22. Conform art. 473[2] din Codul de procedură penală, *plîngerea împotriva administraţiei instituţiei penitenciare referitoare la condiţiile de detenţie care, conform jurisprudenţei Curţii Europene a Drepturilor Omului, afectează drepturile condamnatului sau ale prevenitului, garantate de art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, poate fi înaintată de către condamnat sau prevenit, personal sau prin intermediul unui avocat, la instanţa de judecată în a cărei rază teritorială se află instituţia penitenciară în care se deţine condamnatul sau prevenitul ori, după caz, din care a fost eliberat. Plîngerea referitoare la condiţiile de detenţie menţionate la alin.(1) trebuie să conţină datele privind perioada şi locul detenţiei, precum şi descrierea detaliată a condiţiilor materiale care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului, cu solicitarea de a obliga administraţia instituţiei penitenciare să înlăture condiţiile materiale contestate. La plîngere pot fi anexate explicaţiile altor condamnaţi sau preveniţi, copiile plîngerilor anterioare, adresate administraţiei instituţiei penitenciare sau autorităţilor de supraveghere, şi răspunsurile lor, alte probe relevante. Concomitent cu depunerea plîngerii, se expediază o copie a acesteia, cu anexarea materialelor respective, către organul care pune în executare sentinţa sau încheierea. Condamnaţii care au fost deţinuţi cel puţin 10 zile în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale, drepturi care reies din obligaţia statului de a asigura condiţiile de detenţie, pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei. În cazul în care partea neexecutată din pedeapsă nu permite deducerea integrală a reducerii pedepsei sau perioada încălcării condiţiilor de detenţie este mai mică de 10 zile, în privinţa perioadei rămase condamnatul poate solicita despăgubire în valoare bănească. Plîngerea referitoare la condiţiile de detenţie care afectează grav drepturile condamnatului sau ale prevenitului se depune pe parcursul detenţiei în condiţii contrare prevederilor art.3 din Convenţia pentru apărarea drepturilor omului şi a libertăţilor fundamentale sau în termen de 6 luni de la data cînd nu mai sînt deţinuţi în astfel de condiţii, dar nu mai tîrziu de 4 luni de la eliberarea lor din locul de detenţie.*

23. Conform art. 473[4] din Codul de procedură penală, *la evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată dă apreciere atît probelor prezentate de părți, cît și rapoartelor instituțiilor naționale și internaționale în domeniu. La evaluarea condițiilor de detenție, instanța de judecată ține cont de efectele cumulative ale condițiilor generale raportate la caracteristicile individuale respective ale condamnatului, precum și de perioada în care condamnatul a fost deținut în condițiile contestate. În urma constatării faptului că condamnatul a fost deținut în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, instanța de judecată obligă administrația instituției*

penitenciare să înlăture condițiile precare de detenție, stabilindu-i un termen concret, care nu va depăși 15 zile, după expirarea căruia instituția penitenciară informează instanța de judecată despre executarea încheierii. În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473[2] alin.(3), instanța de judecată dispune reducerea pedepsei condamnatului, calculându-se de la 1 la 2 zile de reduceri pentru 10 zile de detenție în condiții precare calculate cumulativ. Instanța de judecată poate rotunji în favoarea condamnatului termenul de pedeapsă constatat ca fiind executat în condiții contrare prevederilor art.3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale, pentru a deduce integral acest termen din termenul rămas neexecutat. În cazul constatării circumstanţelor prevăzute la art.473[2] alin.(3), instanţa de judecată dispune reducerea pedepsei în condițiile alin.(4) din prezentul articol, iar în privința perioadei rămase, dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului, din contul bugetului de stat, a sumei băneşti în mărime de până la 2 unități convenționale pentru fiecare zi de detenție în condiții precare, precum şi a costurilor şi cheltuielilor aferente. În cazul constatării faptului că condamnatul a fost deținut în condiții contrare prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale și perioada încălcării condițiilor de detenție este mai mică de 10 zile, instanța de judecată dispune, cu titlu de despăgubire, încasarea în favoarea condamnatului a sumei bănești în mărime de până la 2 unități convenționale pentru fiecare zi de detenție în condiții precare. În cazul constatării circumstanțelor prevăzute la art.473[2] alin.(3), persoanele condamnate la detenție pe viață nu pot solicita, cu titlu de despăgubiri, reducerea pedepsei, dar pot înainta o acțiune civilă. Reducerea pedepsei sau, după caz, încasarea despăgubirii în valoare bănească, prevăzute la alin. (4) și (5), se efectuează indiferent de confirmarea sau neconfirmarea vinovăției organului care pune în executare sentința sau încheierea ori a persoanelor publice din cadrul acestui organ. Dacă nu se constată încălcări ale prevederilor art. 3 din Convenția pentru apărarea drepturilor omului și a libertăților fundamentale în cadrul executării pedepsei, instanța de judecată dispune respingerea plîngerii. Încheierea adoptată în condițiile prezentului articol este executorie imediat, însă poate fi atacată cu recurs la curtea de apel de către părți, în termen de 15 zile de la data pronunțării, prin intermediul instanței de fond. În cazul încasării mijloacelor bănești, încheierea instanței de judecată se execută în condițiile prevăzute de Codul de executare. Pedeapsa redusă în condițiile alin. (4) constituie pedeapsă efectiv executată.

24. Raportând dispozițiile normelor sus-citate la circumstanțele cauzei, evaluând soluția judecătorului de instrucție prin prisma pretențiilor înaintate în raport cu circumstanțele de fapt și de drept invocate, Colegiul penal apreciază concluzia instanței de fond ca fiind una corectă.

25. După cum s-a stabilit supra, condamnatul Puia Sergiu a fost deținut în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău, în perioada 21.12.2018 - 19.11.2020. Prin urmare, Colegiul penal atestă că, prin plângerea din speță, condamnatul Puia Sergiu a contestat

perioadele de detenție în condiții inumane în Penitenciarul nr. 13 – Chișinău, iar prima instanță întemeiat a respins solicitarea condamnatului privind condițiile de detenție precare în instituția penitenciară vizată pentru perioada enunțată în legătură cu faptul că, anterior cerințele solicitate au constituit anterior obiect de examinare în fața instanței judecătorești, fiind adoptate acte judecătorești de dispoziție irevocabile.

26. În acest sens, instanța de recurs explică, că prin încheierea Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 04 decembrie 2023, a fost respinsă plângerea lui Puia Sergiu împotriva administrației Penitenciarului nr.13 – Chișinău referitoare la condițiile de detenție, ca fiind depusă cu încălcarea termenului de prescripție.

27. Astfel, contrar criticilor aduse de către avocat, în interesele condamnatului, Colegiul penal reiterează prevederile art. 467 alin. (1) Codul de procedură penală, potrivit cărora, *hotărârile judecătorești definitive și ordonanțele procurorului privind încetarea urmăririi penale sunt obligatorii pentru toate persoanele fizice și juridice din țară și au putere executorie pe întregul teritoriu al Republicii Moldova.*

28. În sensul celor invocate, autoritatea de lucru judecat este considerat un principiu, exprimat prin noțiunea non bis in idem - principiu care nu mai permite declanșarea unei noi judecăți cu privire la aceeași faptă și aceeași persoană, dacă acestea au făcut obiectul unei judecăți pentru care există deja o hotărâre definitivă.

29. În ideea necesității conferirii unui caracter de stabilitate activității de justiție, s-a decis că hotărârile definitive sunt executorii și se bucură de autoritate de lucru judecat. În acest context hotărârea este considerată că reprezintă o expresie a adevărului, res judeca pro veritate habetur, or în acest fel se asigură stabilitatea ordinii de drept.

30. În continuare, Colegiul penal reține că, după cum rezultă din circumstanțele menționate supra, la materialele cauzei penale nu a fost administrate careva probe care să confirme caracterul irevocabil al încheierii Judecătoriei Chișinău (sediul Ciocana) din 04 decembrie 2023, care a și fost reținută de către instanța de fond la pronunțarea soluției adoptate.

31. Din considerentele enunțate, instanța de recurs constată o motivare amplă și temeinică a încheierii pronunțate cu privire la circumstanțele concludente în raport cu cerințele formulate, astfel fiind în corespundere cu exigențele articolului 6 din Convenția pentru apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale.

32. Potrivit jurisprudenței CEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. În cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările care fundamentează soluția emisă, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de apel/recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*Garcia Ruis contra Spaniei, Helle contra Finlandei*).

33. În prezența circumstanțelor sus-enunțate, instanța de recurs statuează asupra temeiniciei încheierii judecătorului primei instanțe, considerente pentru care, recursul

declarat de avocatul Costin Serghei, în interesele condamnatului Puia Sergiu urmează a fi respins ca nefondat.

34. În baza art. art. 448, 449 alin. (1) pct. 1) lit. a) din Codul de procedură penală, Colegiul penal al Curții de Apel Centru, -

D E C I D E :

Respinge ca nefondat recursul avocatului Costin Serghei, în interesele condamnatului Puia Sergiu declarat împotriva încheierii Judecătoriei Anenii Noi (sediul *****) nr.21ji-273/2024 din 21 noiembrie 2024 și se menține această încheiere fără modificări.

Decizia este irevocabilă.

Preşedintele şedinţei, judecător: Cecan Silvia

Judecător Schibin Vladislav

Judecător Băbălău Denis